

Til kommuner m.fl.

Styrelsen for Arbejdsmarked
og Rekruttering

Vermundsgade 38

2100 København Ø

T +45 72 21 74 00

E star@star.dk

www.star.dk

CVR 55568510

1. februar 2023

J.nr. 22/17792

Genoptagelse af afsluttede sager om sanktioner for helt kortvarige ophold i andre EU/EØS-lande

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har ved brev af 9. december 2022 til landets kommuner og Ankestyrelsen oplyst, at begrænsningen af helt kortvarige ophold med henblik på indkøb m.v. i andre EU-/EØS-lande efter lov om aktiv socialpolitik (§ 5) ikke er inden for rammerne af Danmarks EU-retlige forpligtelser. Modtagere af ydelser efter lov om aktiv socialpolitik kan derfor ikke sanktioneres for sådanne ophold eller blive mødt med et tilbagebetalingskrav. Med nærværende brev vejleder styrelsen nærmere om håndtering af genoptagelse af sager, hvor sanktionen er afsluttet.

Genoptagelse

Idet reglerne om sanktionering og tilbagebetaling ved udlandsophold og administrationen heraf ikke har været inden for rammerne af Danmarks EU-retlige forpligtelser, skal myndighederne som beskrevet i styrelsens brev af 9. december 2022 på eget initiativ genoptage sager, hvor borgerne er sanktioneret og har fået et tilbagebetalingskrav som følge af helt kortvarige ophold med henblik på indkøb m.v. i et andet EU/EØS-land.

I brevet anbefaler styrelsen, at myndighederne prioriterer sager, hvor sanktionen aktuelt er gældende og har betydning for den ydelse, som den pågældende modtager. Samtidig bemærkes det, at Beskæftigelsesministeriet senere vil vejlede nærmere om håndtering af genoptagelse af sager, hvor sanktionen er afsluttet.

Det er styrelsens vurdering, at myndighederne – inden for de rammer, der sættes af bl.a. forældelsesreglerne - efter ulovbestemte forvaltningsretlige grundsætninger som udgangspunkt har pligt til af egen drift at genoptage sager, hvor myndigheden har truffet afgørelse om sanktion og tilbagebetaling, hvor afgørelsen er truffet på baggrund af et eller flere helt kortvarige ophold med henblik på indkøb m.v. i et andet EU/EØS-land. Denne pligt følger såvel af dansk rets almindelige regler som af EU-rettens uskrevne grundsætninger, idet reglerne og administrationen heraf ikke vurderes at være inden for Danmarks EU-retlige forpligtelser, og idet afgørelser om sanktion og tilbagebetaling har haft ikke ubetydelige økonomiske konsekvenser for de berørte borgere. Hvis det vil være aldeles vanskeligt og ressourcekrævende at identificere alle relevante sager og genoptage behandlingen af dem, kan det være tilstrækkeligt at informere om muligheden for genoptagelse på myndigheders hjemmesider mv.

Genoptagelse af disse sager medfører, at afgørelser om sanktion og tilbagebetaling annulleres, og de omhandlede borgere skal derfor have tilbagebetalt beløb svarende til de ugyldige sanktioner og eventuelt tilbagebetalte ydelser.

Styrelsen kan i øvrigt henvise til Myndighedsguidens afsnit "[Pligten til at genoptage tidligere sager](#)" på Folketingets Ombudsmands hjemmeside.

Forældelse

For sager, der er afsluttet - dvs. hvor sanktionen er effektueret eller tilbagebetaling er sket - skal der ved vurdering af genoptagelse også tages højde for forældelsesreglerne.

Forældelsesfristen i disse sager er 3 år. Det er styrelsens vurdering, at forældelsesfristen er afbrudt fra den 9. december 2022, som er det tidspunkt, hvor myndighederne med modtagelsen af ovennævnte brev blev opmærksomme på, at der ikke var administreret inden for rammerne af Danmarks EU-retlige forpligtelser. Myndighederne skal derfor som udgangspunkt genoptage sager, hvor der den 9. december 2019 eller senere er iværksat ydelsessanktion som følge af helt kortvarige ophold med henblik på indkøb m.v. i et andet EU/EØS-land. Tilbagebetalingskrav forældes først fra afgørelses- eller forfaldstidspunktet, hvilket kan være på et senere tidspunkt end iværksættelse af ydelsessanktionen.

Derudover kan der være sager, hvor forældelsesfristen har været afbrudt, f.eks. under klagesagsbehandling eller andre retslige skridt mod den myndighed, der har truffet afgørelse om ydelsessanktion og tilbagebetaling. Myndighederne skal derfor i forbindelse med genoptagelse være opmærksomme på, om der kan være ældre sager end de ovenfor beskrevne, der vil skulle genoptages, fordi forældelsesfristen har været afbrudt.

Tilbagebetaling

Sager, hvor tilbagebetaling ikke er gennemført, vurderes at være verserende sager. Dette betyder, at opkrævningen af disse krav skal ophøre.

Hvis der er fastsat en tilbagebetalingsordning for tilbagebetalingskravet, hvor de enkelte afdrag har været sat til at forfalde en bestemt dato, vil forældelsestidspunktet skulle fastsættes ud fra hvert afdrags forfaldstidspunkt. Dette gælder uanset, om sagen om tilbagebetaling er verserende eller afsluttet.

Er kravet sendt til inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, vil kravet skulle tilbagekaldes, således at der kan ske genoptagelse af afgørelsen om tilbagebetaling.

Venlig hilsen

Tina Holgaard Madsen
Kontorchef